

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін
до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної
енергії за двосторонніми договорами».

Визначення проблеми

Законом України від 21.07.2020 № 810-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» (набрав чинності 01.08.2020) внесено зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі - Закон).

Зокрема, змінами передбачено наступне:

- гарантований покупець зобов'язаний продавати електричну енергію, куплену у виробників, яким встановлено «зелений» тариф, та у виробників, які за результатами аукціону набули право на підтримку, на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку, балансуєчному ринку та за двосторонніми договорами (підпункт 11 частини 9 статті 65 Закону);
- гарантований покупець здійснює продаж електричної енергії за двосторонніми договорами на електронних аукціонах, порядок проведення яких затверджується Кабінетом Міністрів України (пункт 6-1 статті 66 Закону).

На сьогодні діє постанова Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 499 «Про затвердження Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами та Порядку відбору організаторів електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами» (далі – Постанова).

Постанова прийнята на виконання частини другої статті 66 Закону з метою здійснення продажу електричної енергії за двосторонніми договорами на електронних аукціонах та вибору організаторів аукціонів, уповноважених на організацію та проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами.

Порядок проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами (далі - Порядок), затверджений Постановою, визначає механізм організації та проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами виробниками електричної енергії - державними підприємствами, а також господарськими товариствами, частка держави у статутному капіталі яких становить 50 відсотків та більше, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких 50 відсотків та більше акцій (часток, паїв) належать іншим господарським товариствам, акціонером яких є держава і володіє в них контрольним пакетом акцій, а також дочірніми підприємствами, представництвами та філіями таких підприємств і товариств.

Станом на сьогодні, успішно здійснюються торги на ринку двосторонніх договорів відповідно до положень, визначених у Порядку.

На виконання прийнятих змін до Закону України «Про ринок електричної енергії», Порядок потребує доповнення розділом щодо порядку проведення спеціальної сесії з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, тому, пропонується внести відповідні зміни.

Проектом постанови передбачено, що гарантований покупець пропонує для продажу за двосторонніми договорами на аукціонах у формі спеціальних сесій з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, які проводяться у такій послідовності:

1) до 1 числа кожного розрахункового місяця (М) - щодо продажу електричної енергії за двосторонніми договорами із строком виконання (періодом відпуску/відбору електричної енергії) місяць (М) у календарному (розрахунковому) місяці, що є наступним за місяцем, у якому проводиться такий аукціон;

2) до 8 числа кожного розрахункового місяця (М) - щодо продажу електричної енергії за двосторонніми договорами із строком виконання (періодом відпуску/відбору електричної енергії) друга та третя декади місяця (ТD) у місяці, у якому проводиться такий аукціон;

3) до 18 числа кожного розрахункового місяця (М) - щодо продажу електричної енергії за двосторонніми договорами із строком виконання (періодом відпуску/відбору електричної енергії) третя декада місяця (ТD) у місяці, у якому проводиться такий аукціон.

До того ж, проектом постанови передбачається, що стартова ціна визначається гарантованим покупцем для кожного окремого продукту, як середньоарифметична ціна між середньозваженими цінами в розрізі кожного окремого розрахункового періоду (години) продажу гарантованим покупцем електричної енергії, на організованих сегментах ринку, за двосторонніми договорами, укладеними за результатами аукціонів, що проводились у формі спеціальної сесії з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії та як небаланси, за розрахункові періоди (години) (t) у попередньому місяці, до місяця, що передує розрахунковому, що аналогічні розрахунковим періодам (годинам) розрахункового місяця, в яких гарантованим покупцем пропонується для продажу електрична енергія вироблена з альтернативних джерел енергії в розрахунковому місяці.

При цьому, ціна продажу електричної енергії, на організованих сегментах ринку, враховуються у визначенні стартової ціни лише за умови відсутності цін та обсягів продажу електричної енергії за двосторонніми договорами або за умови відсутності цін та обсягів продажу електричної енергії, як небаланс, та у разі одночасного виконання зазначених умов.

Обсяги електричної енергії, які пропонується гарантованим покупцем для продажу на спеціальних сесіях з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, розраховуються, виходячи з наступного:

1) для аукціону, що проводиться відповідно до абзацу другого пункту 41 Порядку, обсяг електричної енергії, що пропонується для продажу (сумарно для усіх торгових зон), повинен бути не більше 90% та не менше 40% від обсягу виробництва електричної енергії з альтернативних джерел в розрахунковому місяці, затвердженого в Прогнозному балансі електроенергії об'єднаної електроенергетичної системи України (далі - Прогнозний баланс) на відповідний рік;

2) для аукціону, що проводиться відповідно до абзацу третього пункту 41 Порядку, обсяг електричної енергії, що пропонується для продажу (сумарно для

усіх торгових зон), повинен бути не більше 90% обсягу виробництва електричної енергії з альтернативних джерел в розрахунковому місяці, затвердженого в Прогнозному балансі на відповідний рік, за виключенням обсягу, що був проданий на період другої та третьої декади розрахункового місяця за результатами попереднього аукціону, що проводився відповідно до абзацу другого пункту 41 Порядку.

3) для аукціону, що проводиться відповідно до абзацу четвертого пункту 41 Порядку, обсяг електричної енергії, що пропонується для продажу (сумарно для усіх торгових зон), повинен бути не більше 90% обсягу виробництва електричної енергії з альтернативних джерел в розрахунковому місяці, затвердженого в Прогнозному балансі на відповідний рік, за виключенням обсягу, що був проданий на період третьої декади розрахункового місяця за результатами попередніх аукціонів, що проводились відповідно до другого та третього абзаців пункту 41 Порядку.

Продукти, які пропонуються гарантованим покупцем для продажу на спеціальних сесіях з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, розраховуються гарантованим покупцем виходячи з погодинних та загальних прогнозних та/або фактичних обсягів відпуску електричної енергії виробників за «зеленим» тарифом або аукціонною ціною, що входять до складу балансуєної групи гарантованого покупця, за попередні та/або майбутні періоди.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	-
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Проект постанови дозволить зменшити обсяги небалансів ДП «Гарантований покупець» за рахунок продажу обсягів електричної енергії на ринку двосторонніх договорів, що в результаті, зменшить обсяг витрат ПрАТ «НЕК «Укренерго» на врегулювання небалансів на ринку електричної енергії.

До того ж, зміни до Порядку, які вносяться проектом постанови дозволять забезпечити своєчасну оплату ДП «Гарантований покупець» за продану електричну енергію, що в свою чергу, призведе до покращення розрахунків з виробниками електричної енергії за «зеленим» тарифом.

Отже, проектом постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами» пропонується доповнити Порядок розділом щодо

проведення спеціальних сесій з продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії за двосторонніми договорами на електронних аукціонах, гарантованим покупцем.

За допомогою ринкових механізмів проблема не може бути вирішена, питання може бути врегульоване лише шляхом прийняття відповідного нормативно-правового акта Кабінетом Міністрів України.

Діючими регуляторними актами не врегульовано зазначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є приведення Порядку до вимог Закону, в частині створення умов для здійснення продажу гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, за двосторонніми договорами на електронних аукціонах відповідно до чинного законодавства та покращення фінансової ситуації ДП «Гарантований покупець».

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами»	Такий спосіб є найбільш ефективним. Прийняття постанови: <ul style="list-style-type: none">- надасть можливість продажу гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, за двосторонніми договорами на електронних аукціонах;- сприятиме покращенню фінансової ситуації на ринку електричної енергії;- дозволить мінімізувати небаланс електричної енергії гарантованого покупця;- дозволить покращити рівень розрахунків з виробниками електричної енергії за «зеленим» тарифом.
Альтернатива 2. Збереження існуючої ситуації без змін	Діюча модель не дозволяє забезпечити виконання вимог Закону, збільшуватиметься фінансове навантаження на гарантованого покупця, що в свою чергу погіршить рівень розрахунків виробниками електричної енергії за «зеленим» тарифом.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Реалізація проєкту	Не передбачаються

Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами»	постанови сприятиме отриманню гарантованим покупцем доходу від продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, що в свою чергу, збільшить сплату податків та відрахувань частини чистого прибутку до Державного бюджету України.	
Альтернатива 2. Збереження існуючої ситуації без змін	Вигоди не передбачаються	Державний бюджет України недоотримуватиме значну частину коштів, яку суб'єкти ринку електричної енергії повинні сплачувати за отриманий дохід.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами»	Можливість прозорі купівлі електричної енергії учасниками ринку (постачальниками та споживачами) на певний період часу наперед, що дозволить забезпечити чітке планування цін та обсягів для всіх категорій споживачів (крім побутових). Непобутові споживачі матимуть можливість отримати електричну енергію відповідної якості за конкурентну ціну.	Не передбачаються
Альтернатива 2.	Не передбачаються	Державний бюджет

Збереження існуючої ситуації без змін		України недоотримуватиме значну частину коштів, яку суб'єкти ринку електричної енергії повинні сплачувати за отриманий дохід.
---------------------------------------	--	---

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	2	-	-	2
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100	-	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами»	Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами» надасть можливість гарантованому покупцю продавати електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії, за двосторонніми договорами на електронних аукціонах, сприятиме покращенню фінансової ситуації на ринку електричної енергії, дозволить мінімізувати небаланс електричної енергії та	113,24грн (витрати на ознайомлення з нормативно-правовим актом)

	дозволить покращити рівень розрахунків з виробниками електричної енергії за «зеленим» тарифом.	
Альтернатива 2. Збереження існуючої ситуації без змін	Відсутні	Негативний вплив щодо забезпечення стабільної ціни на ринку електричної енергії

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами»	113,24грн
Альтернатива 2. Збереження існуючої ситуації без змін	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Збереження існуючої ситуації без змін (найнижчий рейтинг)	1	Мінімальний бал, який показує неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом. Проблема залишається не вирішеною
Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку	4	Максимальний бал. Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою. Проблема більше не буде існувати.

проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами»		
---	--	--

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами» (найвищий рейтинг)	Максимальні Пришвидшення надходження коштів для гарантованого покупця, покращення фінансової ситуації на ринку електричної енергії, мінімізація небалансів електричної енергії; покращення рівня розрахунків з виробниками електричної енергії за «зеленим» тарифом.	113,24 грн.	Ціль державного регулювання буде досягнута повною мірою. Сприятиме виконанню вимог Закону України «Про ринок електричної енергії», покращенню фінансової ситуації на ринку електричної енергії, мінімізації небалансів електричної енергії; покращення рівня розрахунків з виробниками електричної енергії за «зеленим» тарифом.
Збереження існуючої ситуації без змін (найнижчий рейтинг)	Відсутні	Створення перешкоди для продажу гарантован им покупцем електричн	Ціль державного регулювання не буде досягнута.

		ої енергії, виробленої з альтернати вних джерел енергії, за двосторон німи договорам и на електронн их аукціонах	
--	--	---	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язання визначеної проблеми можливо шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами», що забезпечить створення умов для здійснення продажу гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, за двосторонніми договорами на електронних аукціонах відповідно до чинного законодавства, та прискорить надходження коштів для гарантованого покупця.

Для впровадження цього регуляторного акта Міненерго має погодити його із заінтересованими органами та подати його на розгляд до Кабінету Міністрів України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акту з боку органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування відсутні.

VII. Обґрунтування строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що надасть можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Після набрання чинності регуляторного акта його результативність визначатиметься такими показниками:

розмір надходжень до Державного бюджету України у вигляді податків та зборів – збільшиться;

розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язані з виконанням вимог акта – користування електронним майданчиком

для проведення аукціонів вимагатиме від продавця (гарантований покупець) та/або покупців (учасники ринку електричної енергії України) сплати комісійної винагороди організатору аукціонів відповідно до умов договору. Розмір такої винагороди є індивідуальним по кожному електронному майданчику та може встановлюватися у вигляді певного відсотку від обсягу продажу або бути фіксованим;

кількість суб'єктів господарювання, та/або фізичних осіб, на які поширюватиметься дія акта – 2 (ДП «Гарантований покупець» та організатор аукціонів);

рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта - високий;

Проект регуляторного акта та аналіз регуляторного впливу розміщено на офіційному веб-сайті Міненерго.

Міненерго у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо застосування акта, який буде опубліковано в засобах масової інформації після його прийняття.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом.

Базове відстеження результативності акта здійснюватиметься після дня набрання чинності проекту регуляторного акта, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде проведено через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом.

Періодичні відстеження планується здійснювати раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

**В. о. Міністра енергетики та
захисту довкілля України**

Ольга БУСЛАВЕЦЬ

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	56,62	-

1) Ознайомлення з нормативно-правовим актом: грн.

1 людина x 2 роб. год. = 56,62 грн*

*1 роб. год = 28,31 грн.

Всього: 56,62 грн.

9	РАЗОМ : 56,62 грн.	56,62	-
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	2	-
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	113,24	-

*Відповідно до ст. 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» розмір мінімальної зарплати у погодинному розміні складає 28,31 грн.